

KOTKAN PYSÄKKÖINTIPOLITIIKKA

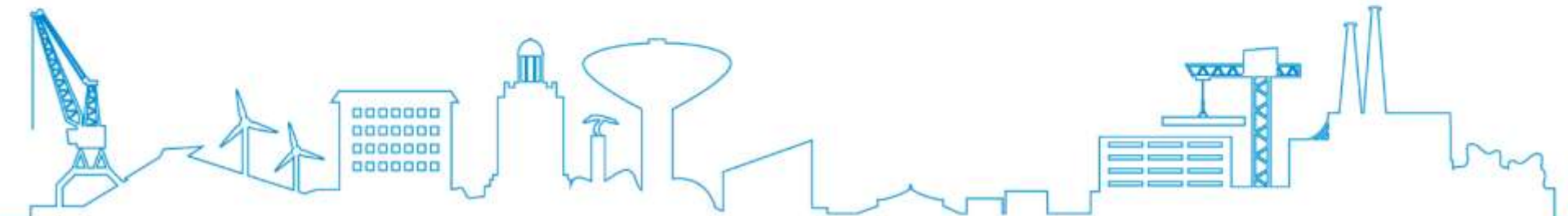
TIIVISTELMÄ
9.3.2021

SISÄLTÖ

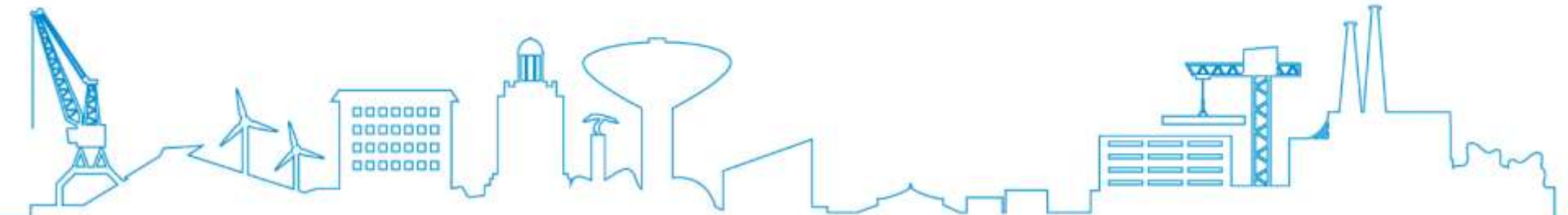
1. Mikä on pysäköintipolitiikka?
2. Pysäköintipolitiikan sisältö
3. Pysäköinnin nykytila
4. Kotkan pysäköintipoliittiset tavoitteet
5. Pysäköinnin vyöhykkeet
6. Autopysäköinnin mitoituksen periaatteet
7. Pyöräpysäköinnin mitoituksen periaatteet
8. Yleisten alueiden pysäköinnin periaatteet
9. Toimenpidesuosituksukset

MIKÄ ON PYSÄKÖINTIPOLITIikka?

Pysäköintipolitiikalla tarkoitetaan kaupungin linjauksia, joilla ohjataan kaupungin alueella tapahtuvaa pysäköintiä sekä kaupunkiin rakennettavien tonttien pysäköinnin mitoitusta. Pysäköintipolitiikka on yleensä tavoitteellinen eli sillä pyritään vaikuttamaan pysäköintipaikkojen määriin tai pysäköintijärjestelyihin kaupungin strategisten tavoitteiden mukaisesti. Kotkan pysäköintipolitiikka perustuu Kotkan kaupunkistrategiaan sekä Kestävän liikkumisen Kotka 2030 -ohjelmaan. Pysäköintiä ohjaavia strategioita ja muita ohjelmia on laadittu useissa kaupungeissa. Usein niillä pyritään edistämään kestävän liikkumisen edellytyksiä.

PYSÄKÖINTIPOLITIIKAN SISÄLTÖ

Kotkan pysäköintipolitiikka on laadittu vuoden 2020 aikana kaupungin tiiviissä ohjauksessa ja sen yhteydessä on järjestetty työpaja, johon kutsuttiin laajasti edustajia kaupungin eri toimialoilta, luottamuselimistä ja sidosryhmistä. Pysäköintipolitiikka on tarkoitus laittaa nähtäville maaliskuussa 2021.

Pysäköintipolitiikka kattaa seuraavat osiot:

1. Pysäköinnin nykytila
2. Kotkan pysäköintipoliittiset tavoitteet
3. Pysäköinnin vyöhykkeet
4. Autopysäköinnin mitoituksen periaatteet
5. Pyöräpysäköinnin mitoituksen periaatteet
6. Yleisten alueiden pysäköinnin periaatteet
7. Toimenpidesuosituksukset

Lisäksi työssä tehtiin kirjallisuusselvitys.

PYSÄKÖINNIN NYKYTILA

Kotkassa ei nykyisin ole käytössä pysäköintinormia eli lukuarvoa, jolla määrätään esim. asuintonttien autopaikkamääriä systemaattisesti. Erilaisia mitoitusarvoja on kuitenkin käytössä. Kerrostalotonteilla käytetään usein arvoa ”yksi autopaikka sataa kerrosneliometriä kohden”, mutta muilla tonteilla käytäntö on vaihtelevaa.

Kotkan katuverkolla on käytössä erilaisia aikarajoituksia, ja maksullinen pysäköinti on käytössä osalla Kotkansaaren keskeisistä kaduista. Ohjauskeinojen käyttö katuverkolla ei ole nykyisin johdonmukaista. Kaupungissa toimii maanalainen Toriparkki-pysäköintilaitos, joka palvelee mm. Kauppakeskus Pasaatin asiakkaita.

Pyöräpysäköintiä on tarjolla eri puolilla kaupunkia, mutta sen laadussa on paljon parantamisen varaa.

Karhula (Viirinkallio):

1 autopaikka / 100 k-m²
asuintilaa

1 autopaikka / 60 k-m²
liike-, toimisto- tai julkisen
palvelun tilaa

2 polkupyöräpaikkaa / asunto

1 polkupyöräpaikka / 120 k-m²
liike-, toimisto- tai julkisen
palvelun tilaa

Eräitä viimeaikaisia pysäköinnin
mitoituservoja

KOTKAN PYSÄKÖINTIPOLIITTISET TAVOITTEET

Työssä esitetään kaupungille oheisia pysäköintipoliittisia tavoitteita, joilla tavoitellaan kaupunkistrategiassa esitettyä **upean elinympäristön Kotkaa**. Tavoitteet perustuvat myös Kestävän liikkumisen Kotka - ohjelmaan, joka on hyväksytty syksyllä 2019. Tavoitteiden tähtäinvuosi on 2030. Tavoitteet on tarkennettu varsinaisessa raportissa.

1. **Kotkan pysäköintipolitiikka tavoittelee ensisijaisesti kestävä ja elinvoimaista kaupunkirakennetta**
2. **Kaupunkitila ei ole autojen pitkäaikaista säilyttämistä varten**
3. **Asiointiliikenne henkilöautolla on mahdollista kaikkialla**
4. **Pysäköinnin periaatteet ovat johdonmukaisia ja läpinäkyviä käyttäjille**
5. **Pysäköintipaikat toteutetaan kohteen läheisyyteen siten, että paikan ja kohteen välinen etäisyys noudattaa välttämättömyys- ja kestävyysjärjestystä**

PYSÄKÖINNIN VYÖHYKKEET

Työssä on määritetty pysäköinnin vyöhykkeet, joiden avulla pysäköinnin toimenpiteitä voidaan osoittaa kaupunkirakenteellisesti erityyppisille alueille.

Vyöhyke 1:

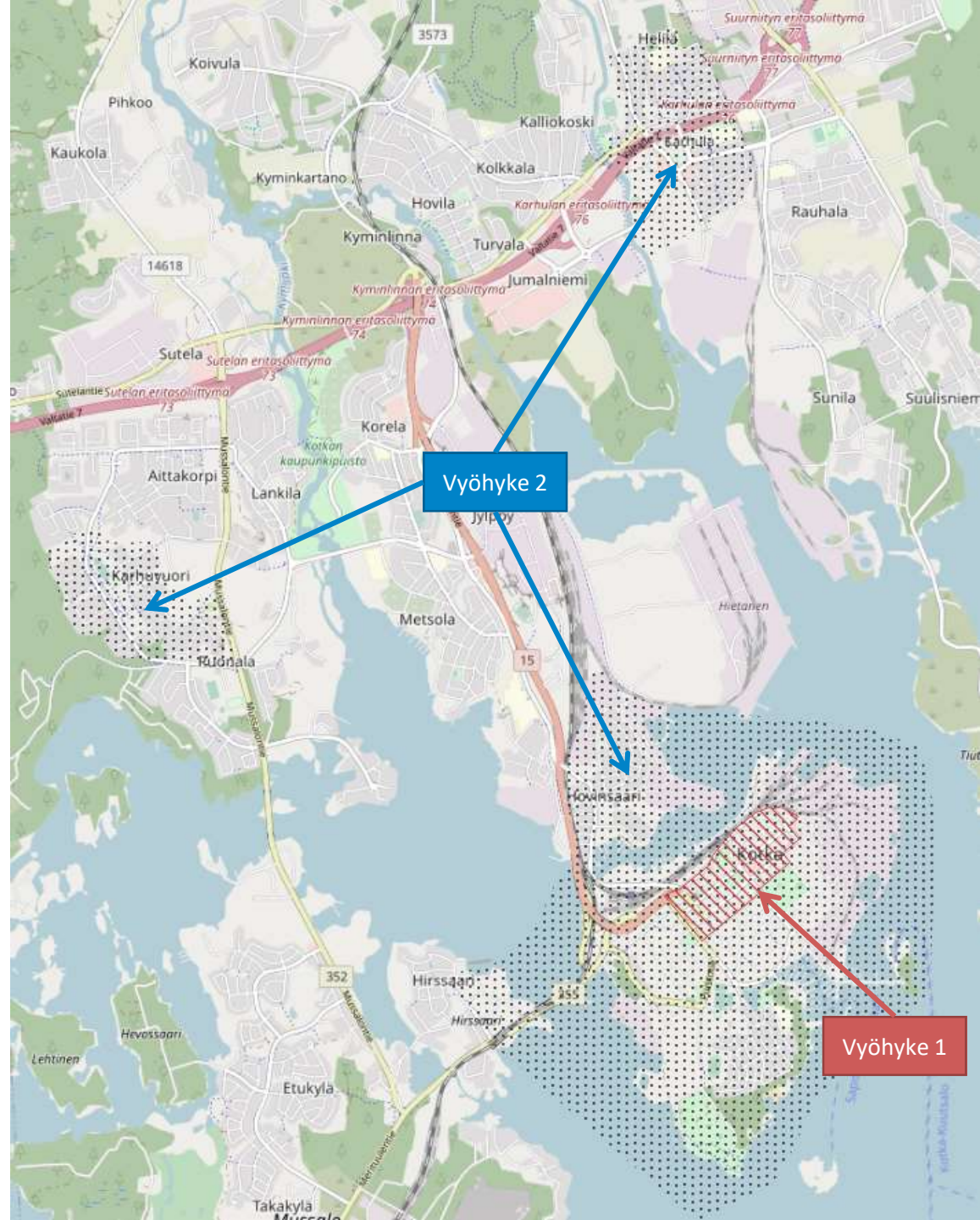
- Ydinkeskustan tiheästi asuttu ja kaupunkikuvallisesti merkittävä alue, jossa on paljon palveluita

Vyöhyke 2:

- Kerrostalovaltaiset alueet Kotkansaarella, Hovinsaarella, Karhuvuoressa ja Karhulassa

Vyöhyke 3:

- Kaikki loput alueet Kotkassa, mukaan lukien haja-asutusalueet

AUTOPYSÄKÖINNIN MITOITUKSEN PERIAATTEET

Autopysäköinnin mitoituksella tavoitellaan kaupungin elinvoimaisuuden kehittämistä, kestävän liikkumisen mahdollistamista ja keskusta-alueen kaupunkikuvan edistämistä. Työssä määriteltiin pysäköintinormit oheisen taulukon mukaisesti kaavoituksen työkaluksi.

Mitoitusta voidaan lieventää toteuttamalla esim. keskitettyä pysäköintiä, edistämällä vuorottais-pysäköintiä, toteuttamalla nimeämättömiä pysäköintipaikkoja, lisäämällä pyörä-pysäköintiä, parantamalla joukko-liikenteen palvelutasoa tai hankkimalla yhteiskäyttöautoja.

	VYÖHYKE 1	VYÖHYKE 2	VYÖHYKE 3
MITOITUSNORMI			
Kerrostalot	Perusskenaario 1 ap. / 110 k-m ² Lievennykset: –20 % keskitetty, nimeämätön pysäköinti –10 % laadukas pyöräpysäköinti (ks. luku 3.4) –10 % taloyhtiöllä min 1 yhteiskäyttöauto 10 ap. kohti asukkaiden käytettävissä	Perusskenaario 1 ap. / 100 k-m ² Lievennykset: –20 % keskitetty, nimeämätön pysäköinti –10 % laadukas pyöräpysäköinti (ks. luku 3.4)	Perusskenaario: 1 ap. / 75 k-m ² Lievennykset: Lievennyksiä ei käytetä vyöhykkeiden 1 ja 2 ulkopuolella.
Omakotitalot, asuinpientalot, rivitalot ja muut pientalot	Tapauskohtaisesti	1 ap./asunto	2 ap./asunto
Toimistot, liiketilat ja asuntolat	Tapauskohtaisesti, vaihteluväli 1 ap. / 50...150 k-m ²	Tapauskohtaisesti, vaihteluväli 1 ap. / 50...150 k-m ²	Tapauskohtaisesti, vaihteluväli 1 ap. / 50...150 k-m ²
Muut toiminnot	Tapauskohtaisesti	Tapauskohtaisesti	Tapauskohtaisesti
Liikkumisesteisten pysäköintipaikat	1 ap. / 50 muuta autopaikkaa kohti	1 ap. / 50 muuta autopaikkaa kohti	1 ap. / 50 muuta autopaikkaa kohti

PYÖRÄPYSÄKÖINNIN MITOITUKSEN PERIAATTEET

Pyöräpysäköinnin mitoitus perustuu Kotkan pyöräliikenteen kehittämissuunnitelmaan (hyväksytty keväällä 2020), jonka lähtökohtana on, että jokaisella kotkalaisella tulee olla mahdollisuus omistaa polkupyörä ja säilyttää sitä asianmukaisesti. Pyöräpysäköinnin mitoitusarvoja kaavoituksessa on esitetty oheisessa taulukossa.

Pyöräpysäköinnin toteuttamisen tärkeimpiä periaatteita ovat:

1. Pyöräpysäköinti on lähellä kohdetta
2. Pyöräpysäköinti on oikeassa paikassa
3. Pyöräpysäköinti on helposti käytettävää

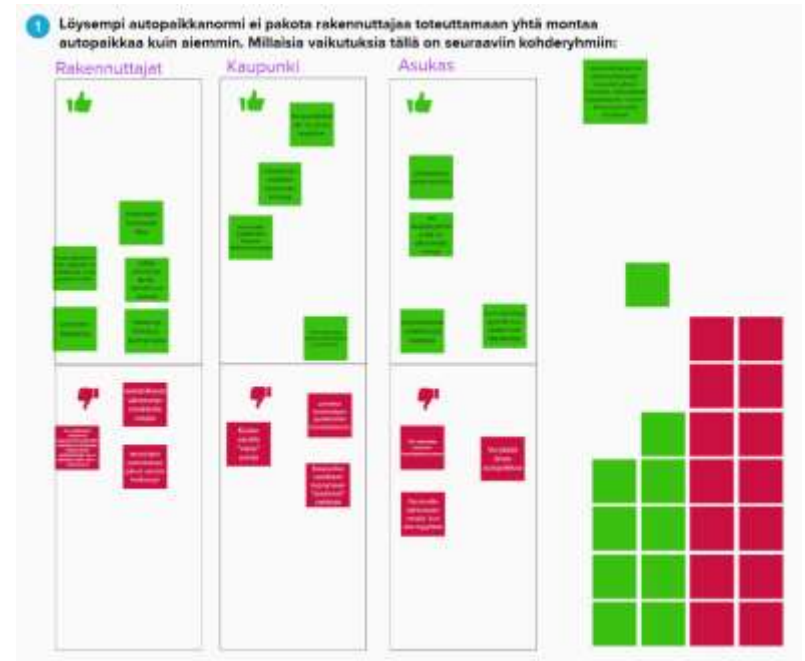
TOIMINTO	MITOITUSARVO
Asuinrakennukset	1 pp / 30 k-m ²
Päiväkodit	1 pp / 90 k-m ²
Peruskoulut	1 pp / 2–3 oppilasta
Muut oppilaitokset	1 pp / 4 opiskelijaa
Työpaikat	1 pp / 3 työntekijää TAI 1 pp / 50 k-m ²
Liikunta- ja ulkoilukohteet	1 pp / 40 kävijää vuorokaudessa
Päivittäistavarakaupat alle 2000 k-m ²	1 pp / 40–50 k-m ²
Päivittäistavarakaupat yli 2000 k-m ²	1 pp / 70–90 k-m ²
Tärkeät joukkoliikenteen pysäkit ja asemat	1 pp / 10 aamuruuhka-ajan nousijaa

YLEISTEN ALUEIDEN PYSÄKÖINNIN PERIAATTEET

Yleisillä alueilla tarkoitetaan katuja, toreja, pysäköintialueita ym. kaupungin hallinnoimia alueita, joilla pysäköinti on ylipäättään mahdollista ja jotka eivät ole tonteilla. Yleisten alueiden pysäköintiä voidaan ohjata tieliikennelain sallimilla keinoilla, joita ovat mm. pysäköintikiellot sekä erilaiset rajoitukset tai maksullisuudet.

Yleisten alueiden pysäköinti perustuu pysäköinnin vyöhykejakoon siten, että pysäköinnin ohjaus on tiukinta vyöhykkeellä 1 ja vähiten rajoituksia on vyöhykkeellä 3.

YLEISTEN ALUEIDEN PYSÄKÖINTI VYÖHYKKEELLÄ 1

- Pysäköinti on maksullista. Maksujen tasot ja voimassaoloajat esitetään erikseen.
- Liikkumisesteisille osoitetaan riittävästi pysäköintipaikkoja erityisesti palveluiden yhteydessä.
- Katujen suunnittelussa painotetaan jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen edellytyksiä katutilan uudelleenjaon osalta.
- Osa kadunvarsipaikoista osoitetaan pyöräpysäköinnille.
- Pysäköintipaikkoja tulee olla riittävästi asiointia, vierailua tai matkailua varten.
- Asukaspysäköintitunnuksen käyttöönottoa selvitetään.
- Pysäköinninvalvontaa kohdennetaan vyöhykkeelle 1 ja erityisesti pysäköintiin, joka haittaa tai estää muita.

YLEISTEN ALUEIDEN PYSÄKÖINTI VYÖHYKKEELLÄ 2

- Pysäköinti on pääosin aikarajoitettua. Voimassaoloajat, aikarajoitusten kestot ja mahdolliset poikkeamat esitetään erikseen.
- Liikkumisesteisille osoitetaan riittävästi pysäköintipaikkoja erityisesti palveluiden yhteydessä.
- Katujen suunnittelussa painotetaan jalankulun, pyöräliikenteen ja joukkoliikenteen edellytyksiä katutilan uudelleenjaon osalta.
- Pysäköintipaikkoja tulee olla riittävästi asiointia, vierailua tai matkailua varten.
- Liikenteenohjausta vähäkäyttöisille pysäköintikentille kehitetään.
- Yhteistyötä taloyhtiöiden ja kaupallisten toimijoiden kanssa lisätään yhtenäisten käytäntöjen varmistamiseksi

YLEISTEN ALUEIDEN PYSÄKÖINTI VYÖHYKKEELLÄ 3

- Katuosuuksilla varmistetaan yhtenäiset käytännöt asuinalueittain.
- Pysäköintiä ei rajoiteta ilman erityistä tapauskohtaista harkintaa. Pysäköintiä voidaan rajoittaa aikarajoituksilla liikunta-, virkistys- tai muiden kohteiden läheisyydessä, jos niillä on odotettavissa pysäköintiongelmia. Pysäköinti voidaan kieltää kapeilla katuosuuksilla, kunnossapidon helpottamisen vuoksi tai muista oleellisista syistä.
- Liikkumisesteisille osoitetaan riittävästi pysäköintipaikkoja erityisesti palveluiden yhteydessä.
- Katuosuusten suunnittelussa mahdollistetaan turvallinen jalankulku ja pyöräliikenne.
- Pysäköintipaikkoja tulee olla riittävästi asiointia, vierailua tai matkailua varten lähinnä erityiskohteiden läheisyydessä.

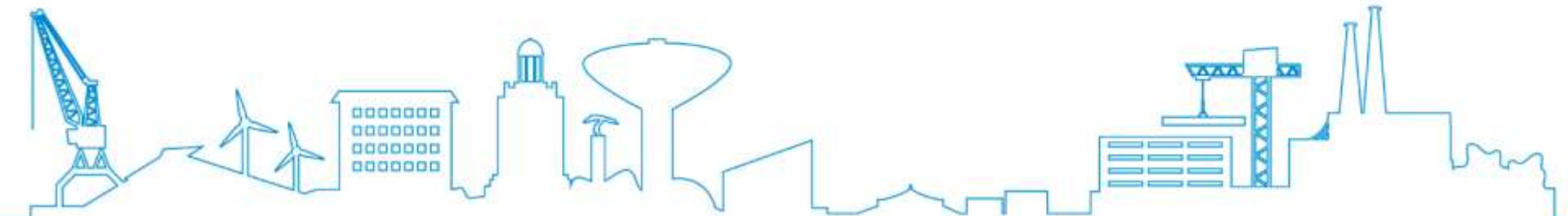

TOIMENPIDESUOSITUKSET

Pysäköintipolitiikka esittää linjauksia pysäköinnin toteuttamiseksi ja ohjaamiseksi, mutta siinä ei esitetä tarkkoja toteutustapoja. Nämä kuvataan jatkovaiheissa, kun pysäköintipoliittiset tavoitteet viedään käytännön toteutukseen. Työssä esitetäänkin muutamia suosituksia jatkossa toteutattaviksi toimenpiteiksi, jotka tukevat tavoitteiden toteutumista. Suositukset on esitetty vieressä.

1. Pysäköinnin käyttöastetutkimus
2. Pysäköinnin ohjauskeinojen määrittely (tarkentaminen vyöhykkeittäin)
3. Asukaspysäköintitunnus
4. Alueelliset pysäköintisuunnitelmat
5. Pysäköintipaikkojen vapaaksi ostaminen
6. Kokeilut ja pilottihankkeet

LISÄTIEDOT: [PATRICIA.BROAS@KOTKA.FI](mailto:patricia.broas@kotka.fi)